

[Mette Groes]

Det er rigtigt at sikre, at folk ved, hvad de har ret til, og det er rigtigt at sørge for, at ydelserne er ens over hele landet.

Problemet bliver så at indrette systemet sådan, at ydelserne imødekommer de behov, som folk faktisk har, og her synes jeg det kniber alvorligt. Det er udmærket at klare boligudgifterne og give et bidrag til dækning af børneudgifter, men grundydelsen på 2.579 kr. månedlig for enlige er for lav for slet ikke at tale om de 2.193 kr., man får efter ni måneder, og de meget lave beløb til de unge.

Jeg vil godt bede ministeren give et bud på, hvordan man skal klare fagforeningskontingent, arbejdsløshedskontingent, daginstitutionsbetaling, afdrag på afbetaling, telefon, forsikringer, TV-licens for slet ikke at tale om nødvendig bil for dette beløb og samtidig få tøj på kroppen og mad i munden. Dertil kommer, at det meget lave maksimum på 4.400 kr. pr. måned vil hindre dem, der ikke har haft højere indtægter end dette beløb før, i at udnytte alle tre ydelser, hvis de da ikke har en meget lav boligudgift.

Det er vigtigt at holde sig for øje, at maksimum i forsøgsperioden var 900 kr. højere. Der er altså tale om en klar og uacceptabel forringelse.

Når det drejer sig om uddannelseshjælp, så jeg gerne en præcisering af, at den hjælp, der kan gives uden tilbagebetalingsvilkår, kan strække sig over mindst fire år, en meget almindelig længde for en mellemuddannelse. Det er vigtigt at præcisere, at samtlige udgifter i forbindelse med uddannelsen dækkes, transport, kursusudgifter, bogudgifter, udgifter til børnepasning osv. Jeg tror ikke, der kan være nogen som helst tvivl om, at vi får brug for et rådighedsbeløb, et beløb, som kommunerne kan anvende i ganske særlige situationer. Jeg tænker på arbejdsløshedsforsikring, transportudgifter i forbindelse med samkvemsret, særlige handicapudgifter, udgifter til børns deltagelse i fritidsaktiviteter og til i en periode at forbedre særlig nedslidte familiers levevilkår en smule. Vi ved, at lang tids offentlig forsørgelse på et lavt niveau indebærer alle muligheder for problemer, alkohol, vold, problembørn og isolation. Det kan ikke være meningen med et nyt lovforslag at medvirke til dette.

En lille ting: i lovens § 2 fraviges nu krav om dansk indfødsret for en kvinde, der er gift med eller senest har været gift med en

mand med dansk indfødsret. Denne regel foreslås ophævet i den hellige ligestillings navn. Men vil man ligestilling, så ville det efter min mening være en langt bedre idé at give mændene samme vilkår som kvinderne.

Til sidst: socialministeren skriver i sin fremsættelsestale, at der er overvejende tilfredshed med forsøget; af socialforskningsinstituttets undersøgelse »Kontanthjælpsforsøget set med klienternes øjne« fremgår det imidlertid, at 43 pct. af klienterne foretrak det gamle regelsystem, 32 pct. det nye. Det afgørende for klienterne var naturligt nok, hvilket system de fik mest ud af, og det synes de altså de gjorde af det gamle system. Det bør vi være opmærksom på, for det er jo da deres sag, vi kæmper for.

Socialdemokratiet kan ikke give tilslutning til lovforslaget i dets nuværende form, men medvirker gerne til et udvalgsarbejde efter de ideer, som netop er skitseret.

Karen Højte Jensen (KF):

14 kommuner spredt ud over landet har fra 1. oktober 1984 deltaget i et forsøg, hvor kontanthjælpen er blevet beregnet efter en model med faste ydelser, og det er på baggrund af disse forsøg, at der nu foreligger et lovforslag, hvorefter denne ordning skal gøres permanent.

Forsøget med faste ydelser skal ses i lyset af de ideer og tanker, som lå bag indførelsen af bistanndsloven. Den individuelle behovsbetømmelse ud fra et helhedsprincip i det enkelte tilfælde har vist sig vanskelig og lidet hensigtsmæssig at foretage. Den enkelte bistanndsmodtager har haft svært ved at gennemskue kriterierne for den økonomiske hjælp.

Forslaget om faste ydelser indeholder tre elementer. Der gives en grundydelse, som er bestemt til at dække udgifter til mad, tøj og andre faste udgifter bortset fra boligudgifter, og dertil et boligtillæg, der skal dække alle udgifter efter regning; derudover er børnefamilier berettiget til et børnetillæg til hvert barn under 18 år svarende til summen af faderens og moderens normalbidrag, og for det første barn er der en forhøjelse.

Hvilke fordele har den nye model så i forhold til den eksisterende model? For det første medfører reglerne om faste ydelser, at det bliver mere overskueligt for ansøgeren, hvad